

скоро сви сматрају невиним? Зар ћеш се одлучити да останеш чудан у очима света и да о теби признају? Зар ћеш мучити себе подвизима, убијати постом, изнуравати строгошћу, која су и за саме отшелнике производ сувишине, а може бити и ревности без расуђивања? Ко од оних који желе да иду Христовим путем није чуо ове речи? Кome не долазе понекад овакве помисли? Шта да кажемо на ово, хришћани? Чини се да се овде не ради о одрицању од Христа; желе да нас само посраме подозрењем: „да нисмо и ми били са Исусом Галилејцем“, или да можда не желимо да уместо вечери проведене у свету, будемо са Њим на свеноћном бдењу, у Гетсиманском врту, где је и Он сам био са тугом и жалошћу, са болним, али ипак потпуно слободним и драговољним одрицањем од Своје воље. Не, помислиће неки, ја уопште не схватам шта то значи бити у Гетсиманском врту; ја знам и желим да знам само такво Хришћанство које теши, а не такво које учи да се треба лишавати, страдати и на неки несхватљив начин умирати самоме себи: „не знам шта говориш“. Можеш ли онда бити сигуран, да нећеш ускоро рећи о самоме Христу: „Не знам тога человека“!?

По овим примерима свако може себи указати на многе случајеве у животу у којима мање или више долазимо у опасност да се постидимо Сина Човечијег или да Га се сасвим одрекнемо. Буди опрезан, хришћанине, труди се да правовремено примећујеш

где ће ти непријатељ твога спасења поставити препреке на путу твог хођења за Христом, да би их или опрезно заобишао, или храбро разорио. Или нека Петар не улази у двор архијерејев, толико се приближавајући опасности, или, ако је ушао, нека не одступа тако далеко од Онога, Кome је желео да се толико приближи. И ти хришћанине, или се, уколико је могуће, не приближавај људима који су толико бестидни да те постићују у ономе што је твога слава; или, уколико је неопходно да им се приближиш, „говори о сведочанствима“ Христовим, пред ма киме, „и не постиди се“ (Пс. 118, 46). Не пројављуј своја дела побожности, не произноси своје речи о спасењу, када те ништа на то не обавезује и не позива на то слава твога Спаситеља, да не би упао у лицемерје или сујету: али не остављај богоугодно дело због тога што оно свету изгледа чудно. Када пожеле да те одвоје од учешћа у жалостима, страдањима и поругама распетог Исуса, кажи са племенитом одлучношћу: „зnam тога човека“, и желим са Њим живети и умрети, да бих и након смрти живео са Њим, као са мојим Спаситељем и Богом. Немој се постидити када „овај род прељуботворни и грешни“ буде желео да те постиди Крстом Христовим, да не би био постићен „пред светим Анђелима, пред Сином Човечијим у слави Његовој, и пред Оцем Његовим Небеским“, већ да уђеш у славу Онога, Kome приличи слава у векове.

Амин.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

РАДЕНДЕСЕНЬ

ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

по Воздвижењу Часноја Крста
света великомученица Јефимија

Мк. 8:34-9:1 (зач. 37); Мт. 22:35-46 (зач. 92);
Гал. 2:16-20 (зач. 203); 2 Кор. 4:6-15 (зач. 176).

свети Филареј Московски БЕСЕДА У НЕДЕЉУ ПО ВОЗДВИЖЕЊУ ЧАСНОГА КРСТА

Јер ко се йостиши мене и мојих
ријечи у роду овоме прељуботвор-
ном и ћрјешном, и Син ће се Човје-
чији йостишијеш њеја кад дође у
слави Оца својета са светим анђе-
лима (Мк. 8, 38).

О тац Небески не суди нико-
ме, већ је сав суд предао
Сину Своме. Погледајте како је
предиван Његов Суд. Како је са-
мо он тачан и строг! Јер казна се
мери једном те истом мером са
преступом. Ако се човек постиди
Христа (ето преступа), и Христос
ће се постидити човека (ето ка-
зне). Али како је овај суд уз то и
снисходљив! Онолико дрс-
ки слуга жељи да у својим очима
унизи Господа славе; исто толико,
а не више од тога Господ славе ће
понизити пред собом дрскога
слугу: „ко се постиди Мене... и
Син ће се Човечији постидјети
њега“.

Али ма какав да нам се у овом

слушају јави Врховни Судија: било
строг, да би нас уплашио и стра-
хом спасао од преступа и осуде,
било снисходљив, да би нас по-
стидео и спасоносним стидом
предухитрио законопреступни
стид; сами преступ, над којим се
изриче пресуда, чини се, може у
нама пробудити сав ужас гађења,
и сву пажњу опрезности. Како?
Има ли људи који ће помислити
да их Син Човечији и Његове ре-
чи, односно Христос и Хришћан-
ство срамоте? У ово се на жалост
не може посумњати. Биће то што
Истина предвиђа. Свевидећи су-
дија не би изрицао казне, уколико
није предвидео преступе.

Да се Господ наш не би некада и
нас постидео, Хришћани, требали
би да, предострожности ради, па-
жљиво размислимо шта значи:
„постидити се Сина Човечијег и
речи Његових“, и како се може
упасти у овај преступ.

Обично се стидимо нечега не-
чистог, ниског, презреног. Како је

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

могуће постидети се Иисуса Христа, свечистога, преузнесенога, препрослављеног? Шта у овом случају значи: „постидети се“?

Да би одредили смисао ових речи које је изрекао Иисус Христос, треба имати у виду да је пре тога Говорио о Крсту. „*Ко хоће за мном да иде нека се одрекне себе и узме крст сиј свој, и за мном иде*“ (Мк. 8, 34). Али шта је представљао крст у очима људи, пре него што су га крсна смрт и ваксрење Спаситеља нашега представили и величанственим по унутрашњем знаменовању и свештеним по спољашњем знаменовању? Био је оруђе смрти за осуђене, и то за робове и људе који су сматрани достојним да заједно са казном претрпе и поругу. Стога је вероватно да су људи који су навикли да ствари процењују ценом јавног мишљења, чувши учење о крсту, одмах помислили како је тешко следовати Учитељу, Који се припрема и припрема ученике на такву необичну срамоту. Могуће је да су се људи доброг образовања и префињеног укуса свога времена, стидели чак и да стоје међу слушаоцима таквог Учитеља који предаје тако чудно учење. На ове помисли и осећања Учитељ који пази на срца (људска) одговара: „*Јер ко се йостиши мене и мојих ријечи у роду овоме Јрељуботворном и Јрјешном, и Син ће се Човјечији ђости идешти њеја као дође у слави Оца својеја са светшим анђелима*“. Из овога се може закључити да „*стишиши се Сина Човјечијета*“ значи стидети се Иисуса Христа, као Распетога; стидети се, пак, Његових „речи“ значи

стидети се учења о Крсту. Опрез против овога стида је очигледно био неопходан у време у којем је преовлађивало јудејство и незнабоштво када је за оповргавање Хришћанске вере и за подсмех хришћанима, као безумнима дољно било рећи да они верују у Распетога. Као безумнима, кажем, јер ово исто говори Апостол: „*Јер је ријеч о крсту лудосиј онима који ђину*; „*А ми Јријовиједамо Христу распетоја, Јудецима саблазан, а Јелиним лудосиј*“ (1Кор. 1, 18, 23). Зато исти Апостол уместо да објављује себе онима који примају учење Христово, који му верују и који имају пред њим страхопштовање, сматрао је дољним да каже да се не стиди истог: „*Јер се не стишидим јеванђеља Христова, јер је оно сила Божија на сласење свакоме који вјерује*“ (Рим. 1, 16).

Треба приметити да онај исти преступ, који Иисус Христос назива стидом од Његовог имена и учења, другачије назива „отверженијем Его“ или одрицањем од Њега: „*ко се одрекне мене Јрељу дјима, одрећи ћу се и ја њеја Јрељу Оцем својим који је на небесијама*“ (Мт. 10, 33). Стидети се Христа, јесте почетак, а одрећи се Њега јесте извршење једног те истог преступа. Како „*се срцем вјерије за јраведносиј, а устима се исловиједа за сласење*“ (Рим. 10, 10), то они који се срцем стиде Христа на осуду, осећају терет и тешкоћу од Његовог учења, као оног које не одговара схватањима гордога разума, са похотама плоти, са обичајима овога века, и као последица таквих унутрашњих

расположења они се устима, делима и читавим животом одричу од Њега на (сопствену) погибао.

Нема сумње да сваки добромислећи хришћанин осећа важност овог преступа, посматраног у свој његовој ширини: можда ће неки помислити да их сама тежина овог преступа избавља од опасности да га не начине. Не чудим се ако тако мисле добронамерни или не опитни хришћани. Тако је мислио Апостол Петар, када је на Иисусово предсказање да ће се сви апостоли саблазнити о Њега наредне ноћи, рекао Господу „Ако се и сви саблазне о тебе, ја се нећу никад саблазнити“ (Мт. 26, 33). И још, на предсказивање о његовом трикратном одрицању од Христа: „*Нећу те се одрећи макар морао и умријети с тобом!*“ Тако су мислили и сви Апостоли: „*Тако рекоше и сви ученици*“ (Мт. 26, 35). Али, познато нам је шта се збило наредне ноћи: „*Тада га сви ученици оставише и побјегоше*“ (Мт. 26, 56). И Петар, који се најмање од свих бојао пада, пао је жалосније од свих осталих. Због чега се ово дододило? Највише због тога што се Петар није бојао да ће пасти тако дубоко; још увек му није било познато како древни човекоубица скрива јаму трском и грањем, да би навео и у њу вргнуо неопрезног. Да је Петра напао неко од јавних и моћних Христових непријатеља, он би увидео опасност и наоружао се храброшћу. Да су му директно рекли: одреци се од Христа, он би се ужаснуо овог преступа и врло могуће да би се тог истог тренутка одлучио да до смрти остане у

исповедању Иисуса, Који је био осуђен на смрт. Уместо тога, „*приступи му једна слушкиња*“ - чега се ту плашићи? Она ништа не говори, и највероватније ништа и не схвата, нити о вери Христа, нити о исповедању Њега, већ је само радознала да сазна кога су видели заједно са њим: „*Ити си био са Иисусом Галилејцем*“ (Мт. 26, 69). Петар је можда помислио да није вредно трошити снагу на разговор са људима који су тако далеко од Његових тајни, и да би то значило стављати бисер пред свиње. Очигледно да је он само покушао да прекрати разговор: „*Не знам шта говориш*“ (Мт. 26, 70), рекао је; ја те не разумем. Није схватио како се у срце Апостола поткрао срамни за Апостола стид Сина Човечијега. Напад је поновљен јаче од претходног, јер је друга слушкиња указала на њега „*онима што бијаху ондје*“. Требало је појачати и отпор и Петар је рекао „*са заклетвом: Не знам тога човјека*“ (Мт. 26, 71 – 72).

Прилази слушкиња сујетне пристојности, и ни на чем добром не заснованих обичаја, у свету названих образованошћу или људскошћу (као да без ње људи не би били људи и образ не би имали), и говори човеку, који жели да буде следбеник распетог Иисуса: зар заиста желиш да напустиш пут којим иде толико много разумних, разборитих, моћних, богатих, поштованих, у друштву прихваћених људи, чији начин живота је толико пријатан њима самима, колико и од свих одобраван? Зар ћеш лишити себе задовољства и неких слобода које